

Teambuilding: Wat zijn de risico's?

Het organiseren van een teambuilding staat hoog op de agenda van veel bedrijven. Na een periode van lockdowns en telewerk, kijken velen uit naar evenementen om de sociale cohesie te bevorderen.

Bij de organisatie van een evenement of teambuilding ligt de sleutel tot succes bij de voorbereiding. Toch is er nog werk aan de winkel om iedereen hier bewust van te maken. Een teamevent organiseer je niet in een handomdraai. Het vereist reflectie, onderzoek en analyse van de doelstellingen en de context.

Bij de doelstellingen geef je aan wat je wil bereiken met het evenement. Bijvoorbeeld “de violen gelijk stemmen”, “de batterijen opladen”, “de neuzen van de werknemers in dezelfde richting zetten”,... Of anders gezegd : Belonen? Fun? Netwerken? Motiveren?

Uiteraard bekijk je ook de praktische parameters : datum, timing, budget, stad of regio, aantal personen, met of zonder partner,...

Je denkt ook na over wat er de vorige jaren al is gedaan op het vlak van teambuilding en wat de *lessons learned* zijn

En *last but not least*: wat zijn de risico's of potentiële gevaren gelinkt aan dit event?

Tijdens een teambuilding worden mensen dikwijls blootgesteld aan nieuwe ervaringen en dus ook nieuwe risico's waarmee ze op de werkvloer niet in aanraking komen. Er gebeuren dan ook ongevallen met ernstige gevolgen. Het is daarom belangrijk dat de preventiedienst van het desbetreffende bedrijf betrokken wordt bij de organisatie van iedere teambuildingactiviteit.

Een ongeval tijdens de teambuilding: een arbeidsongeval?

Een ongeval tijdens een teambuilding kan beschouwd worden als een arbeidsongeval indien de deelname aan het evenement verplicht is of sterk wordt aanbevolen door de werkgever. De teambuilding moet georganiseerd worden door de werkgever en mag dus geen eigen initiatief van enkele werknemers zijn. De werknemer moet onder het gezag (minstens virtueel) van zijn werkgever staan. Daarnaast moeten ook alle elementen van de definitie van een arbeidsongeval aanwezig zijn (zie illustratie hiernaast).

Op de weg van en naar de teambuilding: een arbeidswegongeval?

Ja, ook de ongevallen van en naar de teambuildingactiviteit worden beschouwd als een arbeidswegongeval. En dit gaat zelfs nog een stap verder. Wanneer iemand bijvoorbeeld onder invloed op weg naar huis een ongeval heeft, kan dat, indien alle elementen aanwezig zijn, als een arbeidswegongeval worden beschouwd en kan de werkgever aansprakelijk worden gesteld aangezien deze de werknemer liet vertrekken. Daarnaast zal de BA autoverzekering niet tussenkomen voor de eigen schade wegens rijden onder invloed.

Stel dat enkele werknemers nog beslissen om na de teambuildingactiviteit nog iets te gaan drinken, en er gebeurt vervolgens een ongeval op weg naar huis, dan spreken we niet meer over een arbeidswegongeval. Deze activiteit staat immers niet langer onder het gezag en toezicht van de werkgever.

Een letsel

Een plotse gebeurtenis

Oorzakelijk verband tussen
de plotse gebeurtenis en het letsel

Een ongeval overkomen tijdens
de uitvoering van de arbeidsovereenkomst

Een ongeval overkomen door
de uitvoering van de arbeidsovereenkomst

En wat met de materiële schade?

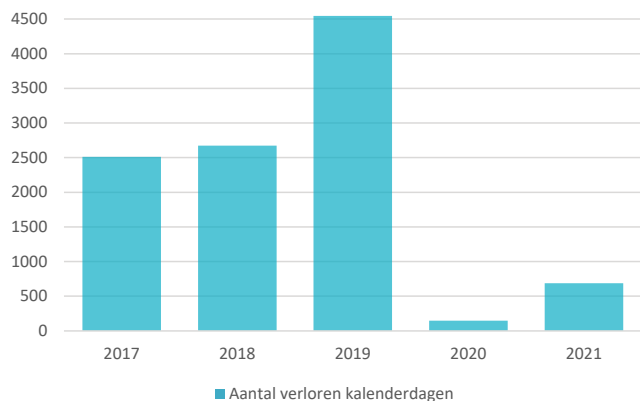
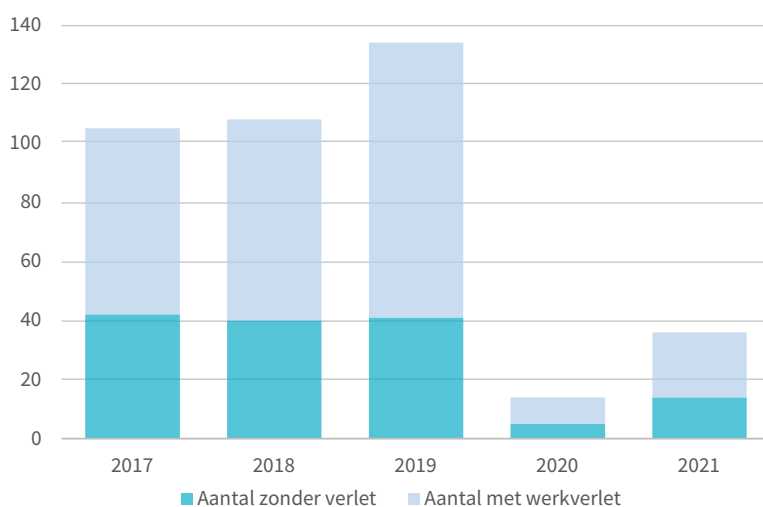
Als de werknemer zijn eigen wagen gebruikt en een ongeval heeft met materiële schade aan zijn voertuig, kan deze vergoed worden via zijn eigen omnium. De arbeidsongevallenverzekering zal in dit geval dus niet tussenkomen. De werkgever kan echter een verzekering omnium opdrachten voorzien voor zijn werknemers die hun eigen voertuig gebruiken voor werkverplaatsingen.

Van 2017 tot 2021 : een analyse van de arbeidsongevallen tijdens teambuildings.

AXA Verzekeringen analyseerde de arbeidsongevallen binnen haar portefeuille. De studie bevat de aanvaarde dossiers. De slachtoffers hebben deelgenomen aan teambuildings. Ongevallen tijdens een personeelsfeest of op weg van/naar een teambuilding werden niet opgenomen in de analyse.

1. Aantal dossiers

Tussen 2017 en 2021 tellen we 397 arbeidsongevallen tijdens een teambuilding. We zien duidelijk de impact van de lockdown, maar sinds 2021 hernemen de teambuildingactiviteiten en nemen dus ook de ongevallen opnieuw toe.

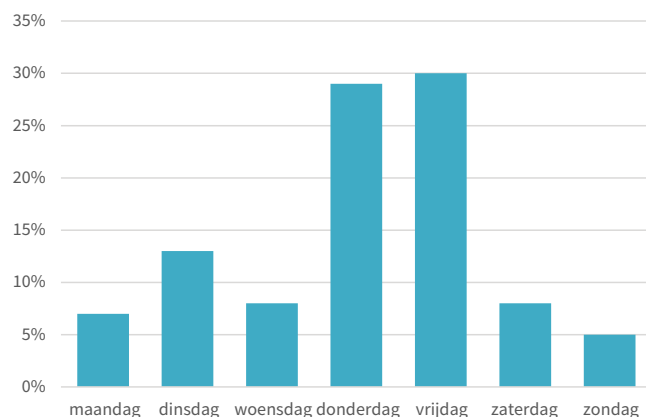

2. Arbeidsongeschiktheid

Ongeveer 2 op de 3 ongevallen hebben geleid tot tijdelijke arbeidsongeschiktheid, met een gemiddelde van maar liefst 41 dagen afwezigheid per ongeval! Dit cijfer toont aan dat de ongevallen tijdens een teambuilding vrij ernstig kunnen zijn.

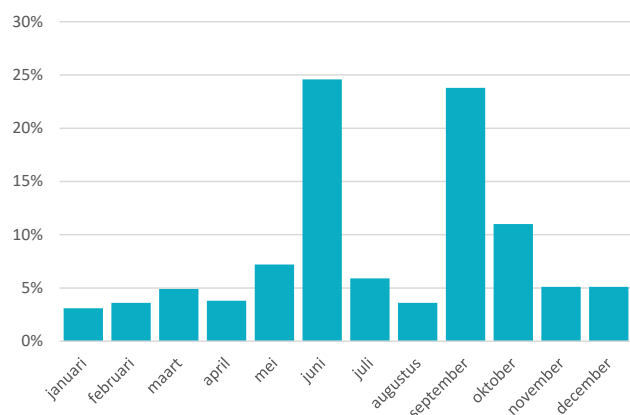
3. Donderdag en vrijdag : teambuildingdagen bij uitstek

Donderdag en vrijdag springen er duidelijk bovenuit, met telkens ongeveer 30% van het totale aantal ongevallen.

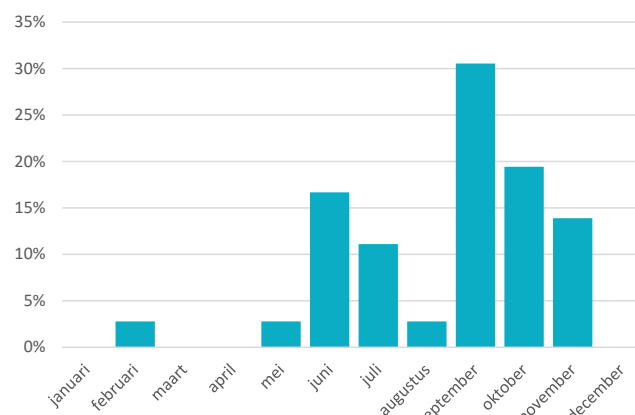

4. Juni en september = populaire maanden

We zien duidelijk dat juni en september populaire maanden zijn om teambuildings te organiseren. Ongeveer de helft van de ongevallen doen zich voor tijdens deze maanden. In 2021 hebben we de teambuildingactiviteiten opnieuw zien toenemen vanaf het najaar.

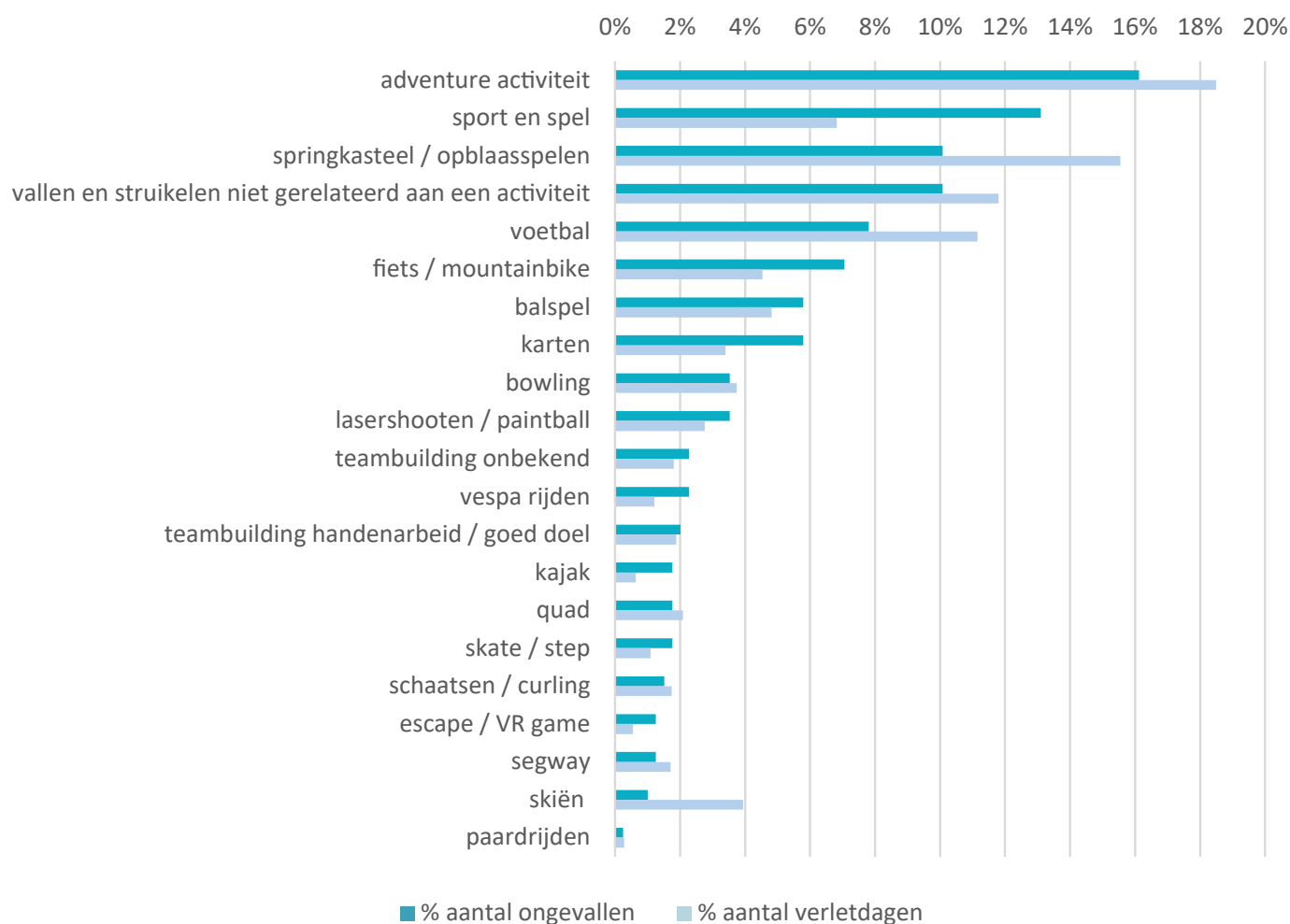
2017-2021

Enkel 2021

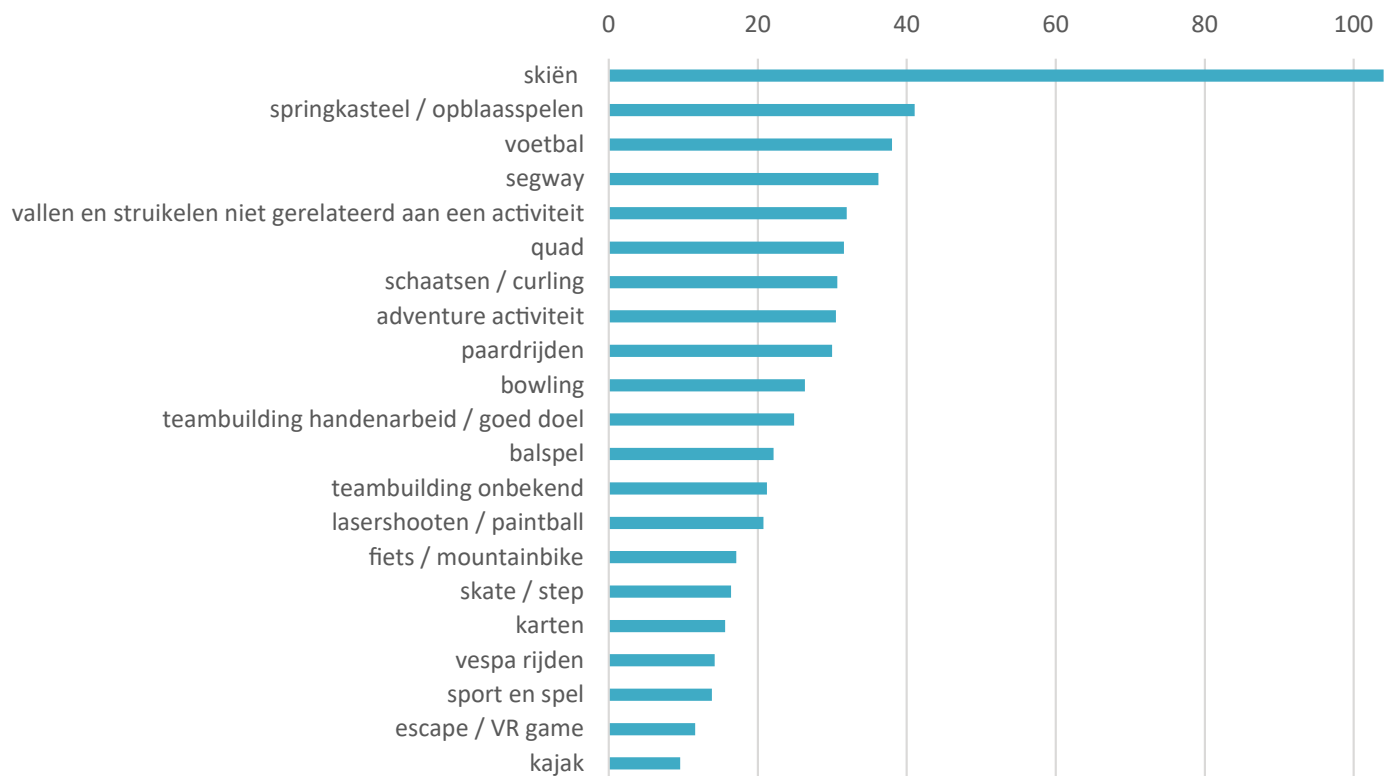
5. Omstandigheden waarin ongevallen zich tijdens een teambuilding voordoen

De meeste ongevallen gebeuren tijdens een 'adventure'-activiteit (16%), gevolgd door sport en spel (13%) en activiteiten met een springkasteel of opblaasbare attracties (10%). We zien in de statistieken meerdere activiteiten verschijnen waar mensen niet vertrouwd mee zijn, waardoor de kans op een ongeval ook toeneemt. Ook zien we dat de factor "competitiviteit" een impact heeft.

■ % aantal ongevallen ■ % aantal verletdagen

Onderstaande grafiek toont aan dat skiongevallen leiden tot de hoogste gemiddelde afwezigheid, namelijk 104 dagen per ongeval. Gevolgd door gemiddeld 41 dagen afwezigheid ten gevolge een ongeval op een springkasteel of opblaasbare attractie. Ook voetbal leidt gemiddeld tot een afwezigheid van 38 dagen ten gevolge van een ongeval.

Aandachtspunten bij de organisatie

Wie even online zoekt, vindt een brede waaier aan uitdagende teambuildingactiviteiten. De ene al wat uitdagender dan de andere.

Maar opgelet! Een aantal activiteiten kunnen beschouwd worden als een verzwarende van het risico van de arbeidsongevallenverzekering. Zo kan een verzekeraar een bijpremie vragen voor bijvoorbeeld gemotoriseerde sporten, canyoning, valschermspringen, enz. Vraag dit altijd na via de verzekeringsmakelaar bij wie iedereen een geplande teambuildingactiviteit kan melden.

Binnen onze bedrijven en organisaties kennen we heel wat risicoanalyses en preventiemaatregelen. Maar, wanneer we een teambuilding organiseren, wordt dit wel eens vergeten. We doen bijvoorbeeld beroep op een externe organisatie zonder deze te controleren op hun eigen veiligheidsbeleid en procedures. We organiseren activiteiten zonder de nodige risicoanalyses te vragen, laat staan het advies van de preventiedienst in te winnen, terwijl zij net van bij het begin betrokken moeten worden.

Wanneer je als bedrijf naar een externe locatie gaat, is het belangrijk na te gaan of de uitbater een gepaste verzekering heeft afgesloten. Indien het bedrijf zelf haar gebouw(en) ter beschikking stelt van derden, dient een BA Uitbating onderschreven te worden voor de eventuele schade veroorzaakt aan derden bij een brand of ontploffing.

Preventie: tips & tricks

Houd rekening met de mogelijkheden en de beperkingen van iedereen. Het kan zijn dat niet alle deelnemers vertrouwd zijn met de activiteit. Competitiviteit verhoogt de druk waardoor ook de kans op een ongeval toeneemt.

Geef deelnemers de kans om aan te geven dat ze aan een bepaalde activiteit niet wensen deel te nemen. Dit doe je best door op voorhand te communiceren, zodat men niet voor een verrassing komt te staan. Stel je voor dat iemand die niet kan zwemmen zou deelnemen aan een kanotocht...

Risicoanalyse

Ook voor een teambuildingactiviteit is een risicoanalyse noodzakelijk. Wie beroep doet op een externe organisatie voor de activiteit, dient deze analyse intern op te stellen indien de externe organisator hier niet over beschikt. De eigen preventiedienst kan je bijstaan met raad en daad. Deze kan bij de externe organisatie informeren naar de ongevalenstatistiek, de geschreven procedures, het opleidingsniveau van de begeleiders, het te gebruiken materiaal, enz. Ook wanneer een interne organisatie zich ontfenmt over de teambuilding, moet de nodige risicoanalyse worden uitgevoerd opdat indien nodig, preventiemaatregelen kunnen genomen worden.

Vergeet niet iemand te voorzien die eerste hulp kan bieden wanneer er toch iets fout zou lopen.

Alcohol & drugs

Ieder bedrijf is verplicht een alcohol- en drugsbeleid uit te werken. Dit kan bijvoorbeeld volgende richtlijnen bevatten:

- Zorg voor een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod van niet-alcoholische dranken tijdens de teambuilding.
- Communiceer het begin- en einduur van de teambuilding
- Geef zelf, zeker als werkgever, het goede voorbeeld.
- Verwijs naar de verkeerswetgeving (maximum 0,5 promille voor alcohol en nultolerantie voor illegale drugs).
- Voorzie eventueel een testkit voor alcoholcontrole
- Denk aan de eigen verantwoordelijkheid als werkgever. Houd de gegevens van het openbaar vervoer en van enkele taxi's bij de hand. Zo geraken ook de medewerkers die geen BOB kiezen veilig thuis.

Met de fiets of te voet?

Wie zich tijdens de teambuilding op de openbare weg begeeft, houdt hier best rekening mee in de risicoanalyse!

Enkele aandachtspunten:

- Zichtbaarheid : verlichting, fluo
- Bescherming : helm, gepaste kledij

Wie de weg opgaat met een (e-)step, segway, e-bike, ... kan de preventietips via onze traffic flashes rond deze thema's raadplegen.

Sportieve activiteit?

Enkele aandachtspunten :

- Niet iedereen is even goed getraind. Verplicht de deelnemers niet om dingen te doen waar ze zich niet goed bij voelen. Zorg voor een open communicatie.
- Denk aan het opwarmen van de spieren.
- Zorg dat iedereen gepaste kledij en het juiste schoeisel aan heeft.
- Een korte introductie kan noodzakelijk zijn.

